EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.9.2022
COM(2022) 422 final

2022/0248 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

kalapüügivõimaluste eraldamise kohta Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendamise protokolli (2022–2026) alusel

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vaheline kalandusalane partnerlusleping allkirjastati 21. detsembril 2012, see jõustus 28. jaanuaril 2014 ja selle kehtivusaeg oli kuus aastat. Partnerlusleping pikeneb vaikimisi ja on seega endiselt kehtiv. Kalandusalase partnerluslepingu rakendamise viimatise protokolli kehtivusaeg oli neli aastat alates selle ajutise kohaldamise kuupäevast, st kuupäevast, mil see allkirjastati. Protokoll allkirjastati 8. detsembril 2017 ja kaotas kehtivuse 7. detsembril 2021.

Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise kirjavahetuse vormis kokkuleppega, mis allkirjastati 5. aprillil 2022, pikendati protokolli kehtivusaega kuue kuu võrra.

Vastavalt asjakohastele läbirääkimisjuhistele[1] pidas komisjon Mauritiusega läbirääkimisi, et sõlmida Euroopa Liidu ja Mauritiuse vahelise kalandusalase partnerluslepingu uus protokoll. Nende läbirääkimiste tulemusena parafeeriti 7. mail 2022 uus protokoll.

Nagu on sätestatud protokolli artiklis 18, kehtib uus protokoll neli aastat alates selle ajutise kohaldamise kuupäevast, st kuupäevast, mil mõlemad lepinguosalised selle allkirjastasid.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on jaotada kalapüügivõimalused ELi huvitatud liikmesriikide vahel.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Uue protokolli põhieesmärk on luua ajakohastatud raamistik, milles võetakse arvesse reformitud ühise kalanduspoliitika prioriteete ja selle välismõõdet. See aitab jätkata ja tugevdada Euroopa Liidu ja Mauritiuse strateegilist partnerlust. Uus protokoll võimaldab lepinguosalistel teha säästva kalanduspoliitika edendamisel tihedamat koostööd, mille puhul võetakse arvesse ELi õiguses tunnustatud mere bioloogiliste ressursside säilitamise eesmärki, kalavarude vastutustundlikku kasutamist Mauritiuse vetes ja Mauritiuse jõupingutusi kestliku ookeanimajanduse arendamisel, ning on mõlema lepinguosalise huvides. Samuti aitab selline koostöö luua inimväärseid töötingimusi kalandussektoris.

Uue protokolliga nähakse ette ELi laevade kalapüügivõimalused Mauritiuse vetes, lähtudes parimatest kättesaadavatest teaduslikest nõuannetest ja soovitustest, mille on koostanud pika rändega kalavarusid majandav piirkondlik kalandusorganisatsioon, nimelt India Ookeani Tuunikomisjon, vajaduse korral kalavarude kasutamata ülejäägi piires. Komisjoni seisukoht põhines muu hulgas eelmise rakendusprotokolli (2017–2021) hindamise tulemustel ning uue protokolli sõlmimist käsitleval ettevaataval hinnangul. Mõlema hinnangu koostasid väliseksperdid.

Protokolliga on ette nähtud kalapüügivõimalused järgmistele laevakategooriatele:

– 40 seinnoodalaeva;

– 45 triivõngelaeva.

[1] Vastu võetud nõukogu (konkurentsivõime (siseturg, tööstus, teadusuuringud ja kosmos)) 3813. koosolekul 28. septembril 2021. https://www.consilium.europa.eu/media/52134/st12320-en21_edited.pdf

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Läbirääkimised uue protokolli üle on osa ELi välismeetmetest Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide suhtes, ja selle puhul võetakse eelkõige arvesse ELi eesmärke seoses demokraatlike põhimõtete ja inimõiguste austamisega.

EL ja Mauritius on 29. augustil 2009 allkirjastatud vahelepingu osalised. Sellega loodi ühelt poolt Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise majanduspartnerluslepingu raamistik. Läbirääkimised uue protokolli üle on kooskõlas majanduspartnerluslepinguga, millega nähakse ette lepinguosaliste kalandus-, kaubandus- ja arengulane koostöö mere- ja siseveekalapüügi ning vesiviljeluse valdkonnas.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 3, milles on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu meetmed kalapüügivõimaluste eraldamise kohta.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek tehakse Euroopa Liidu ainupädevusse kuuluvas valdkonnas.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalne ühist kalanduspoliitikat käsitleva määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 31 kehtestatud eesmärgiga luua õiguslik, keskkonnaalane, majanduslik ja sotsiaalne juhtimisraamistik liidu kalalaevade püügitegevuseks kolmanda riigi vetes. Ettepanek vastab nimetatud sätetele ja kõnealuse määruse artikli 32 sätetele kolmandatele riikidele antava finantsabi kohta.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Komisjon tegi 2021. aastal Mauritiusega sõlmitud kalandusalase partnerluslepingu protokolli (2017–2021) järelhindamise ja protokolli võimaliku uuendamise eelhindamise.

Protokolli (2017–2021) hindamisel jõuti järeldusele, et see täiendas muid piirkonnas sõlmitud juurdepääsukokkuleppeid, võimaldades ELi laevadel optimeerida pika rändega kalavarude püüki, järgides India Ookeani Tuunikomisjoni kehtestatud piirkondlikke eeskirju. See oli ELi sidusrühmade vajaduste seisukohast asjakohane, kuna andis ELi laevaomanikele prognoositava juurdepääsu produktiivsele püügipiirkonnale, kus on palju sihtliike. Juurdepääs Mauritiuse vetele annab Réunionis asuvatele ELi triivõngelaevadele võimaluse laiendada püügipiirkondi naabervetesse. ELi tuunipüügilaevastiku tegevus Mauritiuse vetes ja India ookeanis laiemalt on avaldanud Mauritiusele märkimisväärset positiivset sotsiaal-majanduslikku mõju ning ELi rahaline toetus on üldjoontes kooskõlas kasutatud kalapüügivõimalustega. Valdkondliku toetuse osas märgiti hindamises, et programmi rakendati viivitustega ja tulevase valdkondliku toetusprogrammi eesmärk peaks olema eelkõige tugevdada Mauritiuse suutlikkust täita oma rahvusvahelisi kohustusi, eelkõige neid, mis on seotud teaduslike vaatluste, püügiproovide võtmise ja sadamate inspekteerimisega. Tulevane valdkondlik toetusprogramm võiks ka aidata arendada riiklikku kalandussektorit,

toetades väikekalureid ja pooltööstusliku sektori arengut. Hindamise käigus soovitati eraldada osa olemasolevatest vahenditest välise tehnilise assistendi töölevõtmiseks, et koordineerida ja hõlbustada valdkondliku toetusprogrammi rakendamist.

ELi jaoks on oluline säilitada vahend, mis võimaldab tihedat valdkondlikku koostööd riigiga, kes on oluline majanduspartner ja ELi kalatoodete tarnija, kelle sidusrühmad on tegusad rahvusvahelisel areenil ja kellel on ELi laevastikule huvi pakkuvad püügipiirkonnad.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Hindamise raames konsulteeris komisjon liikmesriikide, tööstusharu esindajate ja rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonidega, samuti Mauritiuse kalandussektori haldusasutuste ja kodanikuühiskonnaga. Konsultatsioonid toimusid ka kaugpüügi nõuandekomisjonis. Kõnealuste konsultatsioonide tulemusena jõuti järeldusele, et Euroopa Liidule ja Mauritiusele oleks kasulik sõlmida kalandusalase partnerluslepingu uus protokoll.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ühist kalanduspoliitikat käsitleva määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 31 lõike 10 kohaselt kutsus komisjon eel- ja järelhindamist tegema sõltumatu konsultandi.

- **Põhiõigused**

Läbirääkimiste tulemusel koostatud protokoll sisaldab klauslit Cotonou lepingu artiklis 9 või sellele järgneva lepingu vastavas artiklis sätestatud inimõiguste oluliste osade rikkumise tagajärgede kohta.

4. MÕJU EELARVELE

Määruse eelnõu ei mõjuta liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Käesolev menetlus on algatatud paralleelselt menetlustega, mis on seotud ettepanekuga võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Mauritiuse vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendamise protokolli Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta, samuti ettepanekuga võtta vastu nõukogu otsus protokolli sõlmimise kohta. Käesolevat määrust tuleks hakata kohaldama niipea, kui protokollikohane kalandustegevus osutub võimalikuks, st alates kuupäevast, mil protokoll allkirjastatakse ja seda saab ajutiselt kohaldada.

2022/0248 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

kalapüügivõimaluste eraldamise kohta Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendamise protokolli (2022–2026) alusel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 28. jaanuaril 2014 vastu nõukogu otsuse 2014/146/EL[2] Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu sõlmimise kohta (edaspidi „leping“).

(2) Lepingu esimeses protokollis[3] sätestati kolmeks aastaks liidu laevade kalapüügivõimalused Mauritiuse vetes olevas kalapüügipiirkonnas ja liidu rahaline toetus. Kõnealuse protokolli kohaldamise periood lõppes 27. jaanuaril 2017.

(3) Lepingu teises protokollis[4] sätestati neljaks aastaks liidu laevade kalapüügivõimalused Mauritiuse vetes olevas kalapüügipiirkonnas ja liidu rahaline toetus. Kõnealuse protokolli kohaldamise periood lõppes 7. detsembril 2021.

(4) Nõukogu otsusega (EL) 2022/614[5] kiideti heaks Euroopa Liidu ja Mauritiuse vaheline kirjavahetuse vormis leping, millega pikendati viimase protokolli kohaldamist kuni 4. oktoobrini 2022.

(5) 28. septembril 2021 volitas nõukogu komisjoni alustama Mauritiusega läbirääkimisi partnerluslepingu rakendamise uue protokolli sõlmimiseks.

(6) Läbirääkimiste tulemusena parafeeriti 7. mail 2022 uus nelja-aastane protokoll (edaspidi „protokoll“).

(7) [...] võttis nõukogu vastu otsuse (EL) 2022/... [DG, lisage viide] uue protokolli allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta, tingimusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval[6].

---

2 Nõukogu 28. jaanuari 2014. aasta otsus Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu sõlmimise kohta (ELT L 79, 18.3.2014, lk 2).

3 Protokoll, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepinguga ette nähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus (ELT L 79, 18.3.2014, lk 9).

4 Nõukogu 14. mai 2018. aasta otsus (EL) 2018/754, , protokolli (millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) sõlmimise kohta (ELTL 128, 24.5.2018, lk 1–3).

5 Nõukogu 11. veebruari 2022. aasta otsus (EL) 2022/614 Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise kirjavahetuse vormis kokkuleppe (milles käsitletakse sellise protokolli kehtivusaja pikendamist, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta, ST/5656/2022/INIT (ELT L 115, 13.4.2022, lk 43–44).

6 Nõukogu … 2022. aasta otsus (EL) 2022/… … kohta (ELT C […], […], lk […]).

(8) Protokolliga ettenähtud kalapüügivõimalused tuleks eraldada liikmesriikidele protokolli kogu kohaldamisajaks.

(9) Protokolli tuleks hakata kohaldama võimalikult kiiresti, pidades silmas liidu püügitegevuse majanduslikku tähtsust Mauritiuse kalapüügipiirkonnas ja vajadust lühendada nii palju kui võimalik ajavahemikku, mil püügitegevus on katkestatud.

(10) Protokolli kohaldatakse ajutiselt alates selle allkirjastamise kuupäevast, et liidu laevad saaksid püügitegevust jätkata. Seepärast tuleks käesolevat määrust kohaldada alates samast kuupäevast,

(11)

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Mauritiuse vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendamise protokollis (2022–2026) sätestatud kalapüügivõimalused eraldatakse liikmesriikidele järgmiselt:

(1) 40 seinnoodalaeva

– Hispaania: 22 laeva

– Prantsusmaa: 16 laeva

– Itaalia: 2 laeva

(2) 45 triivõngelaeva

– Hispaania: 12 laeva

– Prantsusmaa: 29 laeva

– Portugal: 4 laeva

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates […].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja